

Список бібліографічних посилань

1. Бархаев Б. П. Педагогическая психология : учеб. пособие. СПб. : Питер, 2009. 444 с.
2. Барабанщиков А. В. Актуальные проблемы педагогики и психологии высшей военной школы : учеб. пособие. М., 2010. 280 с.
3. Бутовская М. Л. Язык тела: природа и культура. М. : Науч. мир, 2004. 440 с.
4. Зазыкин В. Г. Масштаб личности как акмеологическое условие профессионализма. *Акмеология*. 2013. № 2. С. 25–31.
5. Кон И. С. Мужское тело в истории культуры. М. : Слово, 2003. 432 с.
6. Курамшин Ю. Ф. Методы обучения двигательным действиям и развитию физических качеств. М., 2016. 285 с.
7. Нечаева А. С. Проблема понимания профессионального самоопределения в контексте восприятия событий жизненного пути. *Санкт-Петербургский образовательный вестник*. 2018. № 1–2 (17–18). С. 70–74.
8. Медников А. Б., Матиенко М. В. Формирование состояния благополучия в процессе специальной подготовки курсантов образовательных учреждений МВД / Человек, спорт, здоровье : материалы V Междунар. конгресса (Санкт-Петербург, 21–23 апреля 2011 г.) / под ред. В. А. Таймазова. СПб. : Олимп-СПб, 2011. С. 129.
9. Романчук В. М., Пронтенко К. В., Пронтенко В. В., Бойко Д. В. Розвиток фізичних якостей студентів засобами гірського спорту у процесі самостійних занять : навч.-метод. посіб. Житомир, 2012. 224 с.
10. Педагогическая акмеология : монография / под. ред. О. Б. Акимовой ; ГАОУ ВПО «Рос. гос. проф.-пед. ун-т». Екатеринбург, 2012. 251 с.
11. Pope H. G., Phillips K. A., Olivardia R. The Adonis complex: the secret crisis of male body obsession. New York : Free Press, 2000. 264 p.

Отримано 24.04.2020

УДК 378.147/355.23

БОЙКО О. І.,

викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0002-1030-5997>;

ТКАЧ А. С.,

курсант факультету підготовки фахівців

для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ТРАВМАТИЧНА ЗБРОЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Розглядаються особливості ефективного застосування травматичної зброї під час самозахисту та її порівняння з вогнепальною зброєю.

Ключові слова: вогнепальна зброя, травматична зброя, самозахист, самооборона, психологічний ефект, снаряди несмертельної дії.

Травматична зброя – це зброя несмертельної дії призначена для відстрілу гумових патронів несмертельної дії, споряджених гумовими або аналогічними по своїх властивостях металевими снарядами.

Травматична зброя відрізняється від вогнепальної лише декількома вагомими ознаками:

1) у каналі ствола травматичної зброї замість нарізів знаходяться «вставки», які не дадуть змоги зробити постріл з металевим снарядом;

2) ствол травматичної зброї розроблено з менш міцних матеріалів ніж вогнепальної. Тому, навіть коли «вмільці» сточують ці вставки - ствол не може витримати постріл з патрона для вогнепальної зброї, що приведе до деформування ствола.

Для створення травматичної зброї існує декілька способів. Перший – з нуля. При якому зброю розробляють як травматичну і ні під які інші цілі. Другий – переробити пістолет з вогнепальної зброї у травматичну. У цьому процесі ствол вогнепальної зброї замінюється на травматичну. Такі пістолети є більш дорогими, але вони у свою чергу надійні за ті, що розробляються з нуля, бо цей пістолет по своїм характеристикам повинен витримувати постріл з вогнепального патрона, котрий в декілька разів сильніший за травматичний.

В Україні діють норми сертифікації (СОУ 78-19-001:2007), які вимагають, щоб травматичний пістолет або револьвер не міг стріляти боєприпасами промислового виробництва. Теоретично, травматична зброя доступна в офіційному продажі в Україні введена в окремий клас – «пристрої для відстрілу патронів несмертельної дії, споряджених гумовими або аналогічними по своїх властивостях металевими снарядами». По ідеї це означає що вогнепальна зброя і травматична речі зовсім різні, але реальна дійсність і судова практика говорить про інше [1].

Будь-який український експерт криміналіст, у своєму висновку напише, що травматик ця вогнепальна зброя і буде прав з погляду закону й застосовуваних методик. При експертному дослідженні фахівець, швидше за все, буде керуватися методикою «встановлення належності об'єкта до вогнепальної зброї та його придатності до стрільби» затвердженою рішенням секції судової балістики та трасології Науково-Координаційної методичної ради Міністерства юстиції України. Протокол від 03.06.2005. Пункт 7.3.11. вищевказаної методики говорить, що «Якщо в досліджуваному виробі промислового виробництва, призначеному для поразки цілей, але не віднесеному виробником до вогнепальної зброї, установлені конструктивні ознаки, що дозволяють використовувати його як вогнепальну зброю без внесення в конструкцію яких-небудь необоротних змін, на даному етапі дослідження робиться вивід про наявність у досліджуваного об'єкта цих ознак і визначається найближчий аналог вогнепальної зброї певного типу й виду [1].

Травматичну зброю майже неможливо класифікувати як зброю не смертельної дії, про це свідчить низка випадків, через те, що контролювати ступінь ураження майже неможливо, вона може бути як занадто велика, так і може бути мізерна. Про це свідчить велика кількість факторів. Наприклад, одним з таких факторів може бути одяг особи, якщо постріл був влучений в куртку – тоді кінетична енергія кулі миттєво почне падати. Навіть не значна перешкода у вигляді гілля може зробити так що гумова куля не нанесе жодних пошкоджень. В іншому випадку при прямому попаданні у тіло куля може призвести до смерті. Кінетична сила травматичного снаряда 9 мм ПМ після вильоту з каналу ствола від 30 до 70 Дж, для порівняння у вогнепального пістолета ПМ – вона складає 300 Дж. Але ця потужність вимірюється без перешкод. В моменту потрапляння у ціль (мішень) [2].

При дослідженні травматичних пістолетів і револьверів, висновки експертів практично ідентичні. Дані пістолети призначені для відстрілу патронів несмертельної дії, споряджених гумовими або аналогічними по своїх властивостях металевими снарядами і належить до категорії гладкостольної короткоствольної вогнепальної зброї. Пістолет придатний для стрільбини патронами калібру 9 мм Р.А. Пістолет може використовуватися для виробництва пострілів методом роздільного заряджання з використанням у якості запалюваного состава шумових патронів калібру 9 мм (Р.А. Knall), у якості снаряда картечі діаметром 5-5,5 мм. Який заряджений у зброю патрон, сертифікований або не сертифікований «посилений, чорний, Knall і т.п.» значення не має. Експертиза в кожному разі визнає травматичний пістолет або револьвер вогнепальною зброєю. Однак власникові травматичної зброї панікувати із приводу визнання його зброї «вогнепальної» не варто, якщо звичайно в магазині вашої зброї немає патронів, заряджених картечкою або іншим металевим снарядом, який не можна віднести до гумових або схожим по властивостях кулям. Розвиток подальших подій залежить тільки від того зареєстрована зброя чи ні. Якщо зброя зареєстрована й куля в патроні гумова, то проблем бути не повинно [1].

Під час самооборони травматичний пістолет не може гарантувати надійний самозахист, все це буде пов'язано с психічним ставленням особи. Кожна людина буде перелякана при виді зброї будь це хоч травматична, хоч світло-шумове, хоч вогнепальна. Від цього будуть пов'язані її подальші дії, чи втече вона чи зробить так, як її скаже особа в руці якої знаходиться зброя [2].

- Громадяни України можуть отримати дозвіл на мисливську зброю:

- Щоб отримати дозвіл на зброю, потрібно:

- Зброя зберігається в спеціальній металевій шафі, товщина стінки якої не менше 3 мм. Гладкоствольна, або нарізна зброя зберігається в розрядженому виді, окремо від патронів. Патрони зберігаються в окремому металевому ящику, або в металевій шафі. Спеціальні матеріали для змащування, та протирання зброї – знаходяться окремо, в спеціально відведених для цього місцях. Протирання та змащування зброї проводиться не залежно від її використання 1 раз на тиждень. Металевий ящик повинен містити як мінімум 2 внутрішні замки, доступ до ключів якого повинна мати лише одна особа. На дверці повинно знаходитись перелік зброї, її основних частин та боєприпаси, пристроїв (за наявності).

Таким чином, можна стверджувати, що багато потенційних власників травматичної зброї часто помиляються щодо її реальних властивостей та ефективності. Контролювати ступінь ураження в результаті застосування травматичної зброї практично неможливо, вона або занадто велика, хоча навіть при цьому миттєва «дія, що зупиняє» не гарантована, або мізерно мала. Проте, травматична короткоствольна зброя іноді може бути ефективною. При самообороні з використанням травматичної зброї можна сподіватися в основному на психологічний і больовий ефекти від застосування такої зброї.

1. Травматик це вогнепальна зброя!? // Травматик : сайт. URL: <http://www.travmatik.com/uk/2009/11/travmatik-sya-vognepalna-zbroya/> (дата звернення: 05.04.2020).

2. Травматична зброя – це невдалий інструмент для самооборони // Zbroya Info : сайт. 15.06.2017. URL: https://zbroya.info/uk/blog/13080_travmatichna-zbroia-tse-nevdalii-instrument-dlia-samooboroni/ (дата звернення: 05.04.2020).

3. Про затвердження Тимчасової інструкції про порядок придбання, зберігання, обліку, використання та застосування пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та зазначених патронів працівниками суду, правоохоронних органів та їх близькими родичами, а також особами, які беруть участь у кримінальному судочинстві, народними депутатами України, членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовцями, крім тих, які проходять строкову військову службу, державними службовцями та журналістами : Наказ МВС України від 13.06.2000 №379. URL: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/REG4917.html (дата звернення: 05.04.2020).
